

چهار روز

با حضور آیدین آغداشلو و ابوالقاسم سعیدی

آثار ناصر عصار نقد و بررسی می شوند

● **شرق:** در حالی‌که آیدین آغداشلو و ابوالقاسم سعیدی، هردو پس از مدت‌ها به ایران بازگشته‌اند، جلسه نقد و بررسی آثار ناصر عصار با حضور آیدین آغداشلو و ابوالقاسم سعیدی، دوفتر از پیش‌کسوتان هنر مدرن، در گالری شه‌پور برگزار می‌شود. این جلسه نقد و بررسی، روز یکشنبه هشت آذر ساعت چهار بعدازظهر در گالری شه‌پور، واقع در خیابان الهیه، خیابان خزر شمالی، بن‌بست هرمز، پلاک ۹ برگزار می‌شود. در انتهای این جلسه نیز پرسش و پاسخ صورت می‌گیرد و ورود برای تمامی علاقه‌مندان آزاد است. گفتنی است هم‌زمان با این جلسه پرسش و پاسخ، علاقه‌مندان می‌توانند تابلوهایی از ناصر عصار را که در ادامه نمایشگاه آثار او، روی دیوار این گالری است تماشا کنند.

خیلی، دور خیلی نزدیک

حبیب مجیدی، عضو هیأت انتخاب انجمن عکاسان فیلم آمریکا

● **شرق:** حبیب مجیدی عضو هیأت انتخاب انجمن عکاسان فیلم آمریکا شد. حبیب مجیدی، عکاس فیلم ایرانی که در سال ۲۰۱۳ به‌عنوان نخستین عکاس فیلم آسیایی به عضویت معتبرترین انجمن عکاسان فیلم جهان که در سراسر دنیا ۴۴ عضو اصلی دارد، درآمده بود از سوی هیأت‌مدیره این تشکل، به عضویت کمیته انتخاب اعضای جدید منصوب شد. حبیب مجیدی قرار است در کنار ده نفر از مطرح‌ترین عکاسان فیلم جهان همچون بری وچر، جیمین بالند، ملیسا موسلی و... که سابقه همکاری با کارگردانی نظیر مارتین اسکورسزی، کلینت ایستوود، امیر کاستاریکا، استیون سودربرگ، برادران کوئن، دیوید لینچ، کریستوفر نولان، الیور استون و... دارند به بررسی و مرور آثار متقاضیانی که مراحل اولیه را با موفقیت طی کرده‌اند، پرداخته و رای خود را اعلام کند. به گفته او، متقاضیان عضویت امسال عکاسانی از کشورهای آمریکا، ایرلند، کانادا و استرالیا هستند که در کارنامه حرفه‌ای آنها سابقه همکاری با فیلم‌سازانی چون استیون اسپیلبرگ، رابرت ردفورد، ادوارد رویک، ژان ژاک آنتوی و... به چشم می‌خورد. مجیدی و همکاران او در هیأت انتخاب، پس از بررسی دقیق سوابق حرفه‌ای و مجموعه آثار آنها در دو هفته، در مورد عضویت این افراد تصمیم‌گیری و رای خود را صادر خواهند کرد. حبیب مجیدی فارغ‌التحصیل کارشناسی سینما از دانشگاه هنر تهران است و اوایل امسال به دعوت موزه سینما، تئاتر و موسیقی کشور لیتوانی برای برگزاری نمایشگاه آتارش در محل این مرکز بزرگ هنری در اروای شمالی که به مدت سه ماه برگزار می‌شد، به این کشور سفر کرده بود.

زیر آسمان فیر وزم‌ای

بنی‌اعتماد و تبریزی کاندیداتوری در مجلس را تکذیب کردند

● **شرق:** گروه تلگرامی هم‌میهن، نزدیک به حزب کارگزاران، فهرست انتخاباتی خود را برای انتخابات منتشر کرد که در این فهرست دو سینماگر دیده می‌شود؛ کمال تبریزی و رخشان بنی‌اعتماد. به گزارش سینماسینما، مشخص است که چنین خبری را کمال تبریزی و رخشان بنی‌اعتماد تکذیب می‌کنند. وقتی از رخشان بنی‌اعتماد خبر کاندیداتوری‌اش را می‌پرسیم، با صراحت می‌گوید نه. اما کمال تبریزی واکنشی طنزآمیز دارد و می‌گوید: مثل اینکه این روزها بعضی‌ها همه چیز را قاطی کرده‌اند و دروغ سیزده را از الاں شروع کرده‌اند. پیش از این گویا اخباری در زمینه کاندیداتوری عادل فردوسی‌پور منتشر شده بود که ظاهراً فردوسی‌پور با صراحت آن را تکذیب کرد.

شرق: در مراسم اهدای جوایز فیلم آسیاپاسیفیک از فاطمه معتمدآریا برای بازی در فیلم «بهمن» ساخته مرتضی فرشیاف به‌صورت ویژه تقدیر شد. مراسم اعطای جوایز نهمین دوره جوایز سینمایی آسیاپاسیفیک در حالی در شهر «بریسبن» استرالیا برگزار شد که هیأت داوران این رویداد سینمایی از فاطمه معتمدآریا، تنها نماینده سینمای ایران در این دوره از این رویداد سینمایی، برای بازی در فیلم «بهمن» به‌صورت ویژه تقدیر کردند. هیأت داوران این جایزه سینمایی که امسال نگار جواهریان، بازیگر ایرانی، یکی از اعضای آن بود، جایزه بهترین فیلم بلند این رویداد سینمایی را به فیلم «گورستان شکوه و جلال» ساخته «آپیاچئونگ ویراساکول»، کارگردان برنده نخل طلای اهل تایلند، اعطا کرد. فیلم «گورستان شکوه و جلال» روایتگر

فاطمه معتمد آریا، بازیگر ایرانی، برنده جایزه بهترین بازیگر زن در فیلم آسیا پاسیفیک

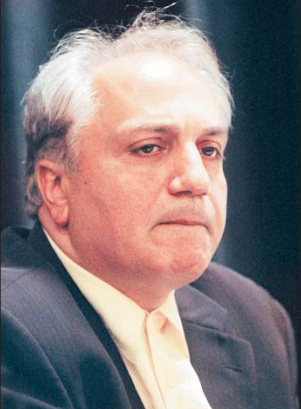
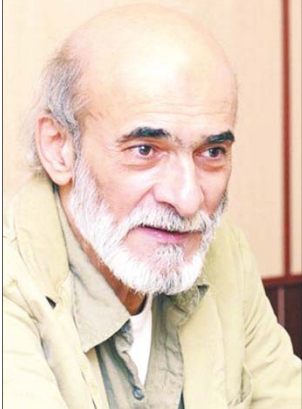
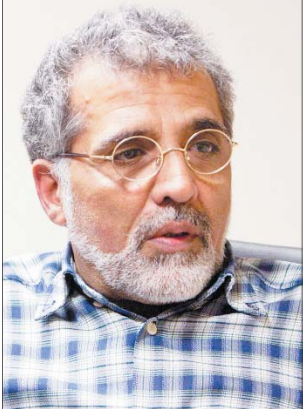
«شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران» چندوقتی است که با حضور تعدادی از سینماگران فعالیت خود را شروع کرده و نظرات جمع را در قالب بیانیه به اطلاع عموم می‌رساند. اعضای آن هم سینماگرانی همچون مهدی کرم‌پور، علی معلم، مجید میرفخرایی، سیدضیاء هاشمی، سیدشهاب حسینی، پوران درخشنده، سیدضیاءالدین دری، علیرضا رئیس‌یان، فرهاد اصلانی، بهروز افخمی، مسعود جعفری جوزانی، محمدعلی

حسین‌نژاد، سیدجمال ساداتیان، منوچهر شاهسواری، رسول صدراعلمی، مهدی فخیم‌زاده و فرامرز قریبان معرفی شده‌اند. اما این روزها خبرهایی درگوشی منتشر شده که برخی از اعضای آن از حضور در این شورا استعفا داده‌اند که می‌توان از منوچهر شاهسواری، محمدعلی حسین‌نژاد، رسول صدراعلمی،سیدشهاب حسینی، مسعود جعفری جوزانی و پوران درخشنده نام برد. برای اطلاع دقیق از صحت این خبر با شاهسواری، جعفری جوزانی و درخشنده تماس گرفتیم که هیچ‌کدام پاسخ ندادند. البته سیدضیاءالدین دری رسماً استعفاي خود را در رسانه‌ها منتشر کرد. برخی‌ها معتقدن این شورا قرار است موازی با سازمان سینمایی عمل کند و برخی هم اعتقاد دارند شورا دست‌پروژه سازمان سینمایی است؛ نکته‌ای که حجت‌الله ایوبی، رئیس سازمان سینمایی، در گفت‌وگو با خبرنگار «شرق» قویا رد کرد. اما بااین‌حال این سؤال مطرح است که اساساً مأموریت این شورا چیست؟ چرا در این برهه از زمان تشکیل شده؟ و... بهروز افخمی، کارگردان سینما و تهیه‌کننده برنامه تلویزیونی «هفت»، درخصوص این سؤال که آیا خبر استعفاي برخی از اعضای «شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران» از حضور در جلسات را تأیید می‌کنید، گفت: «اصلاً این شورا جای استخدام و استعفا نیست! ما در این شورا کسی را منصوب نکرده‌ایم که بعداً بخواهیم معزول کنیم یا خودشان استعفا دهند. یک عده آدم باسابقه در سینما دوهرم جمع شده‌اند و هر هفته در جلسات سه‌شنبه حضور پیدا می‌کنند. برخی‌ها بنا به خواسته خود می‌توانند به حضورشان در این جلسات ادامه دهند و برخی‌ها هم به صلاحدید خودشان دیگر شرکت نکنند». علی معلم، دیگر عضو این شورا، در پاسخ به این سؤال نیز گفت: «من خبر جدیدی درباره این موضوع ندارم». کارگردان فیلم «گاوخونی» در پاسخ به این سؤال که وقتی گروهی با عنوان «شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران» اعلام موجودیت و حتی بیانیه صادر می‌کنند حتماً قصد دارند به خود وجهات قانونی بدهند. ضمن اینکه دایره دوستان شما در سینما خیلی بزرگ‌تر از این جمعی است که شاهدش

هنر

تقدیر ویژه «آسیا پاسیفیک» از فاطمه معتمد آریا

داستان گروهی از سربازان است که دچار بیماری اسرارآمیز خواب می‌شوند که این امر از دیدگاه منتقدان، استعاره‌ای از مشقت و درد و رنج اجتماعی در این کشور است. همچنین فیلم‌های «دیوانگی» ساخته «امین الپر» از ترکیه و «زنده» به کارگردانی «پارک جونگ بوم» از کره‌جنوبی به‌صورت مشترک جایزه بزرگ هیأت داوران این رویداد سینمایی را از آن خود کردند. «الکسی جرمن» نیز برای ساخت فیلم «زیر ابرهای الکتریکی» جایزه دستاورد کارگردانی گرفت و فیلم «بت» ساخته «هانی ابو سعید» نیز موفق به کسب جایزه یونسکو شد. در بخش بهترین بازیگری زن که فاطمه معتمدآریا برای فیلم «بهمن» یکی از نامزدهای دریافت جایزه بود، در نهایت «کایرین کیکي» برای بازی در فیلم «آن» ساخته «نائومی کاواسه» جایزه بهترین بازیگری را

شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران چه مسئولیتی دارد؟

شورایی که قدرت اجرایی ندارد

فرانک آرتا

هستیم. پس چرا فقط این افراد در شورا حضور دارند، گفت: «اصلاً این‌گونه نیست که می‌گویید. من این افراد را جمع نکرده‌ام. از آقایان هاشمی، جعفری جوزانی و معلم پی‌رسید. من خودم دیرتر به این جمع پیوستم و اصلاً هم قرار نیست طیف خاصی را دوهرم جمع

رسمیت یافتن صنعت سینمای ملی ایران

شورای راهبردی در یکی از بیانیه‌های خود اعلام کرده است: «اگرچه سینما یک پدیده مدرن فرهنگی است که خصیصه هنری دارد و امروزه به‌عنوان یکی از شاخصه‌های توسعه فرهنگی شناخته شده است، اما از آنجا که فیلم‌های سینمایی حاصل تولید جمعی است و علاوه بر سرمایه، همواره به گروهی از کارگران ساده گرفته تا نیروهای خلاق و متخصصان در رشته‌های گوناگون نیازمند است، از آغاز پیدایش به‌عنوان یک صنعت شناخته شده و می‌شود. واقعیت تلخ این است که پس از گذشت ۸۵ سال از ساخت اولین فیلم سینمایی در ایران هنوز هیچ دولتی این صنعت پیچیده و ارزشمند را به رسمیت نشناخته است. ازاین‌رو شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران به منظور برون‌رفت از وضعیت موجود پیشنهاد زیر را ارائه می‌کند: دولت محترم در اسرع وقت لایحه‌ای برای به رسمیت‌شناختن سینما به‌عنوان «صنعت سینمای ملی ایران» به مجلس ارائه دهد تا دست‌اندرکاران ساخت فیلم بتوانند از مزایای قانونی صنعتی‌شدن سینما که احیای زیرساخت‌ها و برقراری ساز و کارهای رونق و پیشرفت صنعت و تولید داخلی است، بهره‌مند شوند. با توجه به این واقعیت که بخش خصوصی و جریان اصلی سینمایی هر کشور، برای ادامه حیات اقتصادی خود متکی به جذب مخاطب انبوه است به‌منظور رسیدن به این هدف باید به ویژگی‌های فرهنگی، اعتقادات، سلیقه، آداب و رسوم، اخلاق مدنی و گرایش‌های آشکار و پنهان سیاسی، اجتماعی و روحی روانی مردم احترام بگذارد، چون بیشتر از هر رسانه دیگر تابلوی تمام‌قدی از شخصیت و روح ملی یک کشور را به نمایش می‌گذارد. در نتیجه شورای راهبردی تحقیق و توسعه سینمای ایران معتقد است به جای پشتیبانی از سینمای حاشیه‌ای و بی‌مخاطب باید از بخش خصوصی و جریان اصلی سینما حمایت همه‌جانبه به عمل آید. بدیهی است وقتی صحبت از حضور قدرتمند بخش خصوصی و جریان اصلی سینما می‌شود، هیچ‌گاه منظور بخش دولتی که در پوشش افراد حقیقی در مقاطعی پا به میدان می‌گذارد و متأسفانه رفتارهای هنجارشکنی چون ایجاد انحصار، ویژه‌خواری و عدم پایبندی به مقررات صنفی را از خود به نمایش می‌گذارند، نبوده و نیست».

روایت محمد فرنود از عکاسی مستند اجتماعی

دیپلم افتخار هیأت داوران مسابقه جهانی «ورد پرس فوتو» را از آن خود کرده است، در این نشست گفت: در این جلسه عکس‌هایی از زلزله بم و رودبار و منجیل را که نشریه‌های بین‌المللی چاپ کرده بودند، به نمایش درآمد، عکس‌های مشهوری که هرکدامشان ملو از احساس همدردی بود، عکس‌هایی که حتی توانستند کمک‌های بسیاری را نیز از کشورهای مختلف برای هم‌وطنانمان

دریافت کنند. او در ادامه با اشاره به ضعف عکاسی خبری، مستند و اجتماعی گفت: چرا عکاس باید در مکان‌های بحرانی همواره عکس‌هایی بگیرد که نباید در آنها

جازه را به مخاطبانمان نشان دهد؟ این ضعف از مطبوعات ماست که برای نشان‌دادن فجایع طبقه‌بندی نشده‌اند. در گذشته تیراز مطبوعات ما بسیار بالا بود اما امروزه ما با کم‌بودن تیراژ مطبوعات روبه‌رو هستیم و این

سینمای ایران هسته‌های فکری خیلی کمی وجود دارد. صنف‌ها کار خودشان را درست انجام ندادند. بنابراین با این نگاه، چنین جمعی تشکیل شد. ضمن اینکه این شورا هم‌راز دولت نیست و قصد رقابت با سازمان سینمایی ندارد. در این گروه افرادی حضور دارند که به مسائل سینما علاقه‌مند هستند. تلاش بر این است که افق کلی سینما را تبیین کنند و به راه‌های برون‌رفت از بحران‌هایی همچون کم‌بودن مخاطب سینما، فروش پایین فیلم‌ها و... بپردازند».

همچنین این تهیه‌کننده سینما در برابر این پرسش که با وجود مجله «دنیای تصویر» چه لزومی داشت در این شورا حضور پیدا کنید، پاسخ داد: «خب گاهی اوقات باید مسائل را در جمعی مطرح کرد تا تأثیر بیشتری داشته باشد. بنابراین تنها کاری که این شورا انجام می‌دهد، این است که مجموعه نظرات خود را در قالب بیانیه منتقل می‌کند که حتماً آنها را خوانده‌اید.» مدیر «حسن دنیای تصویر» (حافظ) در پاسخ به این پرسش که چرا این شورا در دوره صدارت جواد شمقدری تشکیل نشد، گفت: «خب این مسائل فقط مربوط به این دوره نیست. بنابراین تشکیل چنین شورایی در هر دوره‌ای ضروری به نظر می‌رسد. ما در این جلسات به مسائل استراتژیک سینما از جمله خصوصی‌سازی سینما، کم‌ترشدن نظارت‌ها و سیردن مسائل به اولیای خود و... می‌پردازیم. این مسائل همه مواردی است که جناب آقای دکتر جنتی قبول دارند و سازمان سینمایی هم کمک می‌کند که چنین شرایطی فراهم شود. موضوع مهم این است که ما درباره سینما حرف می‌زنیم. به مسائل سیاسی کاری نداریم. بنده این مسائل را به آقای ایوبی هم گفته‌ام. حتی عضو یکی از شوراهای سازمان سینمایی هستم. همچنین معلم درباره ارتباط این شورا با تشکلی با عنوان «خانه سینما شماره ۲» گفت: «من «خانه سینما شماره ۲» را نمی‌شناسم». سیدضیاءالدین دری درباره دلیل استعفاي خود از این جمع به خبرنگار «شرق» گفت: «حضور در شورا مسئولیت جدی دارد. من هم چون بعد از سال‌ها قصد ساختن فیلمی را دارم، نمی‌توانستم در جلسات شرکت کنم. از آنجا که وقتی بیانیه‌ها صادر می‌شود، امتیازهای پای آن بیانیه‌ها باید باشد، بنابراین از این شورا استعفا کردم تا با فراغت بال بتوانم کار فیلم‌سازی‌ام را انجام دهم». کارگردان فیلم «سینما، سینماست» درباره موازی‌بودن این شورا با تصمیمات سازمان سینمایی گفت: «اصلاً این شورا قصد ندارد موازی با سازمان سینمایی عمل کند. ضمن اینکه اگر هم چنین سوءتفاهم از آن برداشت شود، مسئله با گفت‌وگو و شفاف‌سازی قابل حل‌شدن است. چون این شورا فقط بیانیه صادر می‌کند و اصلاً قدرت اجرایی ندارد».

کمی تیراژ به خاطر عملکرد ضعیف خود آنهاست. او ادامه داد: در روزنامه‌های لندن و آمریکا وقتی بحران ۱۱ سپتامبر یا زلزله سومانی رخ داد، تمام عکس‌های منتشرشده از این وقایع در روزنامه‌هایی منتشر شد که برای این فجایع طبقه‌بندی شده‌اند. این کشورها برای خود روزنامه‌ها و مجله‌هایی دارند که خشن‌ترین و بحرانی‌ترین عکس‌ها در آن منتشر می‌شود. از این جهت که در مجله «باری ماچ» کشنده‌ترین عکس‌های بحران منتشر می‌شود، اما بلافاصله روان‌شناسان و گرافست‌ها عکس‌هایی انتخاب می‌کنند که بار گرافیکی خوبی دارد. این نشست با پرسش و پاسخ هنرجویان از محمد فرنود به پایان رسید.

معرفی برگزیدگان دور اول جایزه داستان تهران

شرق: دبیر جایزه «داستان تهران» از معرفی اسامی نویسدگان راه‌یافته به دور دوم داوری این جایزه خبر داد. مینا فرشیدینیک با اشاره به اینکه براساس داوری اولیه توسط شورای بررسی داستان ماهنامه داستان همشه‌ری، ۷۵ نفر به دور دوم داوری راه یافته‌اند، گفت: این تعداد از میان هزارو ۳۶۲ شرکت‌کننده در این مسابقه ادبی انتخاب شده‌اند و داستان‌هایشان برای داوری نهایی به هیأت داوران شامل علی خدایی، فرخنده آقایی، علی مؤذنی، بلیقس سلیمانی و محمدحسن شهنواری سپرده خواهد شد. به گفته او هیأت داوران قرار است شنبه هفتم آذر نشستنی داشته باشند. در این جلسه ۷۵ اثر برتر در اختیار هیأت داوران قرار می‌گیرد و درباره روند داوری و نحوه جمع‌بندی آرا بحث و گفت‌وگو خواهد شد. همچنین روز یکشنبه هشتم آذر

حسب و فقیه

مرتضی ممیز؛ راه‌حل یک شغل

● **مهرداد احمدی شیخانی**

● همیشه موضوعاتی که انتخاب می‌کنم تا در موردشان بنویسم، بهانه‌ای هستند برای نوشتن مقدمه. همیشه مقدمه برایم مهم‌تر است. موضوع، ما جرایمی را از ذهن من می‌گذرانند که نوشتنش مرا به شوق می‌آورد ولی این‌بار مقدمه ندارم. هرچه هست خود موضوع است و موضوع «مرتضی ممیز» است. ۱۰ سال از رفتش می‌گذرد. ۱۰ سال هست که نیست. شاگردش نبودم و سر کلاس درسش ننشستم، ولی بسیار از او آموختم. در او بسیار کاویدم تا بدانم کیست و چرا «مرتضی ممیز» است؟ روزی که «ابراهیم حقیقی» مرا به دفتر کار او برد، همچون بید می‌لرزیدم. زیاد درباره‌اش شنیده بودم، که زبان تندى دارد، که بی‌پروا حرف می‌زند، که کلماتش به توهین می‌ماند و حتی وقتی از تو تعریف می‌کند، نمی‌فهمی تحقیرت کرده یا تشویق! که با جوانان تندی می‌کند و کارهایشان را در کلاس درس از دیوار پایین می‌کشد و همه شوقشان را به هیچ می‌گیرد. او برایم غولی بود بی‌شاخ و دم و هولناک، و این همه نتیجه شنیده‌هایم بود. اما آن روز مردی را دیدم که فرسنگ‌ها از آن تصویر خشن که در ذهن داشتم دور بود. مردی بود مهربان که به سخنان جوانی خام با ادعایی بزرگ، به حوصله و صبر گوش می‌داد و در آخر هم گفت «من تا آخر از تو حمایت می‌کنم» و کرد. این روز به بعد تا مدت‌ها به دنبال پاسخ این سؤال بودم که «مرتضی ممیز» کیست و چرا «مرتضی ممیز» بودن اهمیت دارد و این اهمیت برای چیست؟ منظورم از «مرتضی ممیز» بودن جایگاهی است که او مال خود کرده بود. جایگاهی که دیگر یک اسم نبود، یک وضعیت بود، وضعیتی که می‌توانست شرایط را دگرگون کند. اما آیا دلیل این جایگاه به این برمی‌گشت که او یک طراح گرافیک بود و اتفاقاً گرافیست خوبی هم بود؟ ولی مگر فقط او گرافیست خوبی بود؟ خُب از هم نسلانش دیگری هم بوده‌اند که طراحان گرافیک خیلی خوبی بودند و در کارنامه حرفه‌ای خود کارهای درخشانی هم داشته و دارند. آیا چون شهرت جهانی داشت؟ و مگر فقط او شهرت جهانی داشت؟ و یا و یا ... ممیز گرافیست بود، گرافیست خیلی خوبی هم بود ولی قبل از او دیگری بودند و هم‌زمان با او هم بودند که خوب بودند ولی هیچ‌کدام جایگاه او را پیدا نکردند. اما چرا؟ به گمان من جواب را باید در دو دلیل اصلی جست‌وجو کرد.

اول) برای ممیز، گرافیک یک شغل بود. شغل به معنی کاری که با آن امرار معاش می‌کنیم و خرج زندگی‌مان را می‌دهد. سابقه این نگاه را در تلاشش برای تأسیس «سندیکاى گرافیک‌های تهران» می‌توان دید. همان سندیکایی که رای اولش کس دیگری بود و این یعنی در آن دوره که همه توانش را برای تشکیل آن سندیکا گذاشت، در چشم همکارانش آن ممیزی نبود که امروز می‌شناسیم. سال‌ها بعد تلاش برای تنظیم تعرفه قیمت کاری بود که به همت او سامان گرفت. همان که اول فقط یک برگ کاغذ ۸۴ بود. یادم می‌آید اولین‌بار این برگه را سال ۱۳۶۵ دیدم. این هر دو یعنی تلاش برای تثبیت یک شغل. گیرم که اولی به سامان نرسید و منحل شد و دومی تا سال‌ها خام ماند. اما این هر دو تلاشی بود که گرافیک را به‌عنوان یک حرفه تثبیت می‌کرد و نه به‌عنوان یک رشته تحصیلی، که به‌عنوان رشته تحصیلی قیلا وارد دانشگاه شده بود.

دوم) مرتضی ممیز نه به‌عنوان یک فرد که به‌عنوان یک موضوع، راه‌حل بود. از تجربه خودم می‌گویم که تحصیل معصرانی را رها کرده بودم و برای امرار معاش سر از گرافیک در آوردم. برای من که هیچ از گرافیک نمی‌دانستم و فقط «دیده بودم دست مردم»، هیچ منبعی برای یادگیری وجود نداشت. نه کتابی و نه حتی جزوه‌ای. مثل الا هم نبود که برای امید جوانانی آرزو به دل اینچا و آنجا دکانی به اسم آموزش‌شده راه افتاده باشد و کیسه‌ها دوخته باشند برای این آرزو. خودت بودی و خودت که باید گلیمت را از آب بیرون می‌کشیدی و در این قحط بازاری که هیچ‌کس هیچ چیز نوشته بود، ممیز یک راه‌حل بود. می‌توانستی کارهایش را نگاه کنی. تحلیل و استنتاج کنی و یاد بگیری. یاد بگیری که چه مسیری طی شده تا سفارش تبدیل به ایده و ایده تبدیل به اجرا شود. ممیز هم مثل دیگران این مسیر را با ذکر جزئیات هیچ جا نوشت، ولی کافی بود در کارش کاوش می‌کردی تا این مسیر را ببینی، یاد بگیری و خودت هم در آن قدم بزنی. برای همین می‌گویم ممیز یک راه‌حل بود و جالب اینکه این هم باز به شغل برمی‌گشت، یک راه‌حل شغلی. راه‌حلی که می‌توانستی به کمک آن گرافیست باشی؛ شغل داشته باشی و جواب سؤال اول، ممیز، ممیز بود و هست چون گرافیک را از یک رشته تحصیلی به یک شغل تبدیل کرد.